

ภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ*
DISRUPTIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
UNDER THE CHAIYAPHUM PROVINCIAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

กรกช โสภา

Korakot Sopa

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี¹

Udon Thani Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: noah6702ringer@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ และ 2) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการศึกษาแบบปฏิบัติการที่เป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำแบบพลิกผัน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์และแบบยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำแบบพลิกผัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ความถี่และร้อยละ และ ระยะที่ 2 ศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน จำนวน 232 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .984 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์หรร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบเอฟแบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา มี 7 องค์ประกอบ 55 ตัวชี้วัด และ ภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การ

* Received 15 July 2025; Revised 1 November 2025; Accepted 7 November 2025

บริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ อยู่ในระดับมาก จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกขนาดสถานศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับกันแตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำแบบพลิกผัน, ภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา, ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the components and indicators disruptive leadership of school administrators under the Chaiyaphum Provincial Administrative Organization and 2) to study and compare disruptive leadership of school administrators under the Chaiyaphum Provincial Administrative Organization classified by types of school. The research was conducted associated with 2 phases. The first phase was to investigate the component of the disruptive leadership of school administrators. The best practice was studied out of 3 school administrators who were selected purposively for the in-depth interviewing frequency, and there were 5 experts to verify the components and indicators of disruptive leadership. The instruments were the unstructured interviewed and the verified form. Content analysis and percentage were used for data analysis. The second phase was to study and compare the disruptive leadership of school administrators. The samples were 232 teachers. They came from stratified random sampling. The instrument was a 5 rating scales questionnaire with the reliability of 0.984. Data was analyzed by Statistical Package for the Sciences for percentage, mean and standard deviation. F-test for independent sample, one-way analysis of variance and Scheffe's method were employed. The research found that 1) There were 7 components and 55 indicators. Disruptive leadership of school administrators under the Chaiyaphum Provincial Administrative Organization was at a high level. When classified by school size, it was at a high level for all sizes, and the comparison showed significant differences."

Keywords: Disruptive Leadership, Disruptive Leadership of School Administrators, Disruptive Leadership of School Administrators under the Chaiyaphum Provincial Administrative Organization.

บทนำ

เมื่อโลกของเรามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งเกิดจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างก้าวกระโดดและมีการพัฒนาไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด โดยในปัจจุบันเทคโนโลยีและระบบดิจิทัล กำลังมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงความเป็นภาวะผู้นำของทุกวงการสำหรับภาคการศึกษาในยุคที่ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงรอบด้าน การบริหารสถานศึกษาในยุคโลกพลิกผัน จึงจำเป็นต้องปูพื้นฐานการศึกษาที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถรับมือกับโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (กมลวรรณ จันทร, 2564: 1003) ในช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงบทบาทผู้นำการบริหารการศึกษาให้มีภาวะผู้นำแบบพลิกผัน เพื่อที่จะประสบความสำเร็จในการบริหารการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้นำระดับสูงในอนาคตคนใหม่จะต้องรับผิดชอบและเข้าใจในเรื่องความเป็นดิจิทัล เพื่อพัฒนาความได้เปรียบของภาวะผู้นำในยุคปัจจุบันและอนาคต โดยสร้างกระบวนการใหม่ ที่สร้างผลกระทบต่อองค์การ บุคลากร และผู้รับบริการโดยรวมกล้าที่จะตั้งคำถามกับสถานการณ์ปัจจุบันขององค์การ เปิดใจหาวิธีที่ง่ายและมีประสิทธิภาพมากขึ้นในการบริหารเพื่อประโยชน์ต่อบุคลากรองค์การ และผู้รับบริการมากขึ้น (Wheatley et al., 2011: 2)

ภาวะผู้นำแบบพลิกผัน (Disruptive Leadership) เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่มีความสามารถ ในการปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงสู่เป้าหมาย ประกอบด้วย การเรียนรู้ตลอดเวลา ความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำดิจิทัล การเสริมพลังอำนาจ ความมุ่งมั่น ความกล้าเสี่ยงและการสร้างเครือข่าย (สำเร็จ นางสีคุณ, 2565: 13) ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน เนื่องจากภาวะผู้นำแบบพลิกผันเป็นสิ่งที่ผู้บริหารในปัจจุบันจำเป็นต้องมี เนื่องจากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก โดยมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามามีบทบาทอย่างมากต่อการดำรงชีวิตในทุกด้าน ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้นำในการกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ด้วยวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความกล้าหาญ มั่นใจในตนเอง เต็มใจที่จะตั้งคำถามที่ท้าทายต่อสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน คิดนอกกรอบและสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ เพื่อสร้างการเติบโตขององค์การและนำพาผู้ร่วมงานก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคพลิกผันอยู่ตลอดเวลา พร้อมทั้งทำการแข่งขันกับสิ่งใหม่ ๆ ที่จะเข้ามาก่อแค้นและปั่นป่วนการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน ต้องเปลี่ยนจากผู้ถูกก่อแค้นและปั่นป่วน ไปเป็นผู้ที่ไม่หยุดนิ่งในการพัฒนาด้วยการสร้างสรรค์นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทที่แตกต่างกันของการจัดการเรียนรู้ ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการ ที่มีประสิทธิภาพ มีความต่อเนื่อง มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ยืดหยุ่น และไม่ตายตัว (ปฐมพร เปียถนอม, 2563: 121)

จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกยุคปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อ การจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ทำให้องค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดชัยภูมิ มีพันธกิจในการพัฒนาการศึกษาให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วของวงการศึกษายุคปัจจุบัน จึงได้มีการส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการบริหารสถานศึกษา โดยมีนโยบายขับเคลื่อนสถานศึกษาเข้าสู่การเป็นสถานศึกษาอัจฉริยะ Smart School เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาสู่คุณภาพระดับสากลอย่างทั่วถึงและครอบคลุมทุกโรงเรียนในสังกัด ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เกิดการพลิกผันตนเองเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผัน มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัล เข้ามาช่วยในการบริหารโรงเรียน เน้นการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้เท่าทันโลกยุคเทคโนโลยีดิจิทัลและได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นมืออาชีพ และมุ่งพัฒนาให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม (ปฏิพัทธ์ เรืองพยุศักดิ์, 2563: 6-9)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เพื่อให้ทราบถึงองค์ประกอบและตัวชี้วัดของภาวะผู้นำแบบพลิกผันซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าข้อมูลและผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้นำผลของการวิจัยไปเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษา และเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อการศึกษายุคพลิกผันและในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษานี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 579 คน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2565: 325)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 237 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และ ขนาดใหญ่

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ โดยมีการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

2.1.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ

2.1.2 ผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อประเมินและตรวจสอบให้แบบสอบถามมีความครอบคลุมถูกต้องตามนิยามของภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขด้วยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Index of Item - objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
จุดประสงค์ของการวัดหรือนิยามศัพท์เฉพาะ

$$\sum R = \text{ผลรวมของคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ}$$

$$N = \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$$

ซึ่งผู้วิจัยเลือกผู้ทรงคุณวุฒิแบบเจาะจง ตามคุณสมบัติดังนี้

2.1.2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน

2.1.2.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน และ

2.1.2.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย จำนวน 1 คน

ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในคะแนนในการตรวจสอบความตรง ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อเห็นว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้คะแนน -1 เมื่อเห็นว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะ

2.1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณ โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มี IOC ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 แบบสอบถามที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.08 – 1.00 จำนวน 55 ข้อ

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์และแบบยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำแบบพลิกผัน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ตามขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เสนอสังกัดเพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.2 ผู้วิจัยส่งด้วยหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย พร้อมแบบสอบถามที่สร้างผ่าน Google Form และจัดทำเป็นคิวอาร์โค้ด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเข้าไปดำเนินการตอบแบบสอบถามออนไลน์ด้วยตนเอง ถึงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 237 ฉบับ

3.1.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาผลการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ตามขั้นตอนดังนี้

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านภาวะผู้นำแบบพลิกผัน โดยมีเกณฑ์การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 3 คน โดยเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

3.2.1 เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ตามขนาดของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ/เชี่ยวชาญ

3.2.2 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

3.2.3 มีผลงานดีเด่นเชิงประจักษ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำ เช่น เคยได้รับรางวัลหรือมีผลงานวิจัยและผลงานวิชาการเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบพลิกผัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ตามขั้นตอนดังนี้

4.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.1.2 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำแบบพลิกผัน ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121) เพื่อแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา
4.51 – 5.00	ภาวะผู้นำแบบพลิกผันอยู่ในระดับมากที่สุด

- 3.51 – 4.50 ภาวะผู้นำแบบพลิกผันอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50 ภาวะผู้นำแบบพลิกผันอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50 ภาวะผู้นำแบบพลิกผันอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50 ภาวะผู้นำแบบพลิกผันอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.1.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

4.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ตามขั้นตอนดังนี้

4.2.1 วิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำไปจำแนกข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ตามประเด็นเอกสารที่เกี่ยวข้อง วิธีการศึกษา ขอบเขตการวิจัย วัตถุประสงค์ และข้อค้นพบที่สำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา แล้วนำไปตรวจสอบกับบุคคลแวดล้อมของแหล่งข้อมูลอีก 3 คน เพื่อเปรียบเทียบและตรวจสอบความแน่นอนของข้อมูล (Data Triangulation) และนำข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วไปสร้างแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ พบว่า มี 7 องค์ประกอบ 55 ตัวชี้วัด ดังนี้ 1) องค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์ มี 6 ตัวชี้วัด 2) องค์ประกอบด้านดิจิทัล มี 6 ตัวชี้วัด 3) องค์ประกอบด้านการเสริมพลังอำนาจ มี 6 ตัวชี้วัด 4) องค์ประกอบด้านด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต มี 10 ตัวชี้วัด 5) องค์ประกอบด้านความกล้าเสี่ยง มี 8 ตัวชี้วัด 6) องค์ประกอบด้านความมุ่งมั่น มี 10 ตัวชี้วัด และ 7) องค์ประกอบด้านการสร้างเครือข่ายและบูรณาการ มี 9 ตัวชี้วัด

2. ผลการศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ อยู่ในระดับมาก จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกขนาดสถานศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกันแตกต่างกัน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผล และการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ภาวะผู้นำแบบพลิกผันของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดกลาง			สถานศึกษาขนาดใหญ่			F
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	

1. ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.24	.99	มาก	4.50	.42	มาก	4.54	.38	มากที่สุด	1.54
2. ด้านการความเป็นผู้นำ ดิจิทัล	4.24	.47	มาก	4.43	.46	มาก	4.52	.42	มากที่สุด	1.80
3. ด้านการเสริมพลัง อำนาจ	3.95	.57	มาก	4.44	.40	มาก	4.46	.42	มาก	4.87**
4. ด้านการสร้างการเรียนรู้ ตลอดชีวิต	4.09	.68	มาก	4.52	.35	มากที่สุด	4.49	.46	มาก	3.91*
5. ด้านความกล้าเสี่ยง	3.98	.94	มาก	4.43	.46	มาก	4.39	.61	มาก	2.34
6. ด้านความมุ่งมั่น	4.17	.94	มาก	4.52	.46	มากที่สุด	4.50	.53	มาก	1.56
7. ด้านการสร้างเครือข่าย และบูรณาการ	4.00	.94	มาก	4.46	.51	มาก	4.42	.60	มาก	2.31
โดยรวม	4.00	.94	มาก	4.46	.51	มาก	4.42	.50	มาก	3.20*

* $p < .05$, ** $p < .01$

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}$) = 4.00, 4.46 และ 4.42 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสถานศึกษาขนาดเล็กอยู่ในระดับมากที่สุด ด้าน สถานศึกษาขนาดกลางด้านการสร้างการเรียนรู้ตลอดเวลากับด้านความมุ่งมั่น ($\bar{X}$) = 4.52) อยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับ มาก สถานศึกษาขนาดใหญ่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}$) = 4.54) กับด้านการการความเป็นผู้นำดิจิทัล ($\bar{X}$) = 4.52) อยู่ในระดับมากที่สุดนอกนั้นอยู่ในระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเสริมพลังอำนาจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบความแตกต่างผู้วิจัยจึงดำเนินการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ (Sheffe's Method) ผลปรากฏดังตารางที่ 2-4

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวม

ขนาดสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		4.10	4.47	4.47
เล็ก	4.10	-	.38*	.38*
กลาง	4.47	-	-	.00
ใหญ่	4.47	-	-	-

* $P < .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ โดยรวมจำแนกเป็นรายคู่ตามขนาดสถานศึกษา ภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา ขนาดเล็กแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีภาวะผู้นำแบบพลิกผันโดยรวมสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการเสริมพลังอำนาจ

ขนาดสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		3.95	4.44	4.46
เล็ก	3.95	-	.49*	.51*
กลาง	4.44	-	-	.02
ใหญ่	4.46	-	-	-

* $P < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ด้านความคิดสร้างสรรค์จำแนกเป็นรายคู่ตามขนาดสถานศึกษา ภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างกับขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และสถานศึกษาขนาดกลางมีภาวะผู้นำแบบพลิกผันสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการเรียนรู้ตลอดเวลา

ขนาดสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		4.09	4.52	4.49
เล็ก	4.09	-	.44*	.41*
กลาง	4.52	-	-	.03
ใหญ่	4.49	-	-	-

* $P < .05$

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ จำแนกเป็นรายคู่ตามขนาดสถานศึกษา ภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต แตกต่างกับสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีภาวะผู้นำแบบพลิกผันด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า มี 7 องค์ประกอบหลัก 55 ตัวบ่งชี้ ดังนี้คือ 1) องค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์ 6 ตัวชี้วัด 2) องค์ประกอบด้านความเป็นผู้นำดิจิทัล มีจำนวน 6 ตัวชี้วัด 3) องค์ประกอบด้านการเสริมพลังอำนาจ มีจำนวน 6 ตัวชี้วัด 4) องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีจำนวน 10 ตัวชี้วัด 5) องค์ประกอบด้านความกล้าเสี่ยง มีจำนวน 8 ตัวชี้วัด 6) องค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นมีจำนวน 10 ตัวชี้วัด และ 7) องค์ประกอบด้านการสร้างเครือข่ายและการบูรณาการ มีจำนวน 9 ตัวชี้วัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเร็จ นางสีคุณ (2565: 51) ที่ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบพลิกผัน ได้ จำนวน 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) 2) ความกล้าเสี่ยง (Courageous Risk) 3) ความเป็นผู้นำดิจิทัล (Digital Leader) 4) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) 5) ความมุ่งมั่น Persistent) 6) การเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) และ 7) การสร้างเครือข่ายและการบูรณาการ (Networking and Integration) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โมลด์ (Mould, 2018: 25) ที่ได้ทำการสรุป องค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบพลิกผัน ว่า มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเรียนรู้อยู่เสมอ การบริหารที่ผู้บริหารจดประกายวิธีการและกระบวนการใหม่ ๆ เรียนรู้อะไรใหม่ ๆ อยู่เสมอ 2) ความกล้ารับความเสี่ยง การบริหารองค์การที่พร้อมรับความเสี่ยงและไม่กลัวความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้น 3) ความมุ่งมั่นผลักดันผลสัมฤทธิ์ การบริหารองค์การที่มุ่งเน้นการผลักดันผลสัมฤทธิ์บริหารการศึกษา 4) ผู้นำดิจิทัล การทำงานขององค์กรให้ผู้บริหารที่มีความคล่องตัวในการบริหารองค์การดิจิทัล ให้มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการด้วยวิธีการที่หลากหลาย 5) การปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามแผนหรือแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้ 6) เครือข่ายบริหารการศึกษากการเสริมสร้างทักษะเครือข่ายการบริหารการศึกษา และ 7) ความคิดสร้างสรรค์ การมีความคิดสร้างสรรค์ต่อยอดจากมาตรฐานการบริหารการศึกษา

2. ผลการศึกษาภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ความคิดสร้างสรรค์เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์กรให้ดีขึ้นโดยผู้บริหารมีหน้าที่หลักคือเป็นผู้บริหารจัดการทรัพยากรภายในสถานศึกษามีการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สอดคล้องกับ ขวัญฤดี ตันตระกูลบัณฑิตย์ (2561: 64) ที่ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) คือความสามารถทางสมองของมนุษย์ที่คิดแบบแปลกใหม่ คิดได้กว้างไกลหลายแง่มุมหลายทิศทาง นำไปสู่การคิดสร้างสรรค์ประดิษฐ์คิดทางแก้ปัญหาแบบใหม่ รูปแบบของแนวคิด (Idea) มีหลายแบบแผน ได้แก่ แนวคิดที่ได้มาจากการเชื่อมโยงความคิดเข้าด้วยกัน แนวคิดที่มาจากการดัดแปลง แนวคิดที่ได้จากการเปรียบเทียบ และแนวคิดที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ ทั้งหมดนี้นำไปสู่การมีความคิดสร้างสรรค์ทั้งสิ้น

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีภาวะผู้นำแบบพลิกผันโดยรวมสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก รวมถึงด้านการเสริมพลังอำนาจและด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีงบประมาณในการบริหารจัดการมากกว่า ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพได้มากกว่า สอดคล้องกับที่ ราชบัณฑิตยสถาน (2555: 195) ได้ให้ความหมายของการเสริมพลังอำนาจ ว่าเป็นการสนับสนุนให้อำนาจ การเสริมความสามารถ การอนุญาต การเปิดโอกาสให้บุคคลและกลุ่มบุคคลพัฒนาภารกิจของตนและองค์การอย่างมั่นใจ เป็นการเพิ่มอำนาจในการบริหารการศึกษา คือกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาแบ่งปันอำนาจ และช่วยผู้อื่นในการใช้อำนาจด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์เพื่อการตัดสินใจที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจัดสรรงบประมาณ อำนวยความสะดวกและเป็นการกระจายอำนาจและสร้างทีมงาน สอดคล้องกับที่ สิตาภา เกื้อคลัง (2561: 28) สรุปว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้เองหรืออาจจะเกิดจากความช่วยเหลือ ซึ่งหมายถึงการให้การศึกษาและหากจะให้การเรียนรู้ของประชาชนพอเพียงก็จะต้องจัดเตรียมการศึกษาไว้ให้พร้อมเพื่อบุคคลทั่วไปจะได้เข้ามาศึกษาความรู้ได้ตลอดชีวิต ในปัจจุบันการเรียนรู้ตลอดชีวิต จะหมายรวมไปถึงการศึกษาทุกประเภทที่บุคคลได้รับทุกช่วงชั้นของชีวิต ตั้งแต่เกิดจนตาย และเป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของมนุษย์อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข และปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมโลกได้

องค์ความรู้ใหม่

องค์ประกอบภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา มี 7 องค์ประกอบ 55 ตัวชี้วัด ดังภาพต่อไปนี้

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ มี 7 องค์ประกอบ 55 ตัวบ่งชี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอื่น ๆ หรือผู้นำองค์กรในบริบทอื่นซึ่งจำเป็นต้องใช้ภาษาผู้นำแบบพลิกผันได้ โดยสามารถนำเอาตัวชี้วัด ภาวะผู้นำแบบพลิกผันไปพัฒนาต่อในบริบทที่แตกต่างกัน

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความกล้าเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อเรียงลำดับกับประเด็นอื่น ๆ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ควรได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ เพื่อให้เกิดความกระฉับกระชวยในการบริหารงานและเกิดความมั่นใจในการตัดสินใจบริหารสถานศึกษา กล้าที่จะยอมรับกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการบริหารสถานศึกษา

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ อยู่ในระดับมากนั้น ควรจัดทำเป็นโมเดลในการบริหารและแนวคิดการบริหาร เพื่อเป็นแนวปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ผู้บริหารพัฒนาตนเองในเรื่องตัวแปรทั้ง 7 ด้าน เพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาให้เท่าทันกับโลกยุคปัจจุบันและอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเรื่องแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

2.3 ควรพัฒนาตัวแบบองค์ประกอบและตัวชี้วัดด้านภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

2.4 ควรมีการศึกษาเรื่องการนำผลการศึกษาภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ไปทำวิจัยโดยรูปแบบการวิจัยและพัฒนา เพื่อให้ได้รูปแบบและพัฒนาการพัฒนาการ บริหารโดยใช้ภาวะผู้นำแบบพลิกผันของผู้บริหารสถานศึกษาผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการบริหารการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ จันท. (2564). รายงานการวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษายุคโลกพลิกผัน ฉลาดรู้เท่าทันดิจิทัล. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทา.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2565). คู่มือหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น.
- ขวัญฤดี ตันตระกูล. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารและ ความพึงพอใจในการทำงานของนักบัญชีสำนักงานบัญชี ในจังหวัดขอนแก่น. วารสารฉบับภาษาไทยสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 11(1), 1450-1466.
- ปฐพีพัทธ์ เรื่องพยุศักดิ์. (2563). งานวิจัยเพื่อวิเคราะห์ความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของ บริษัทสาขาในเครือองค์กรข้ามชาติ. ใน วิทยานิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต วิทยาลัยการจัดการ. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปทุมพร เปียถนอม. (2563). ภาวะผู้นำทางการศึกษายุคการแทนที่ด้วยสิ่งใหม่กับทิศทาง

- การศึกษาไทย. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 10(3), 115-123.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ (ฉบับราชบัณฑิตยสถาน).
กรุงเทพมหานคร: สำนักราชบัณฑิตยสถาน.
- สำเร็จ นางสีคุณ. (2565). การพัฒนาตัวบ่งชี้ *DISRUPTIVE LEADERSHIP* สำหรับผู้บริหาร
สถานศึกษา. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สิตาภา เกื้อคลัง. (2561). องค์ประกอบและแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ของ กศน. ตำบล. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
การศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Mould. (2018). *Exploring Executive Leadership Approaches*. Retrieved January
25, 2020, From [https://www.twentyrecruitment.com/blog/2018/10/
exploring- executive-leadership-approaches](https://www.twentyrecruitment.com/blog/2018/10/exploring-executive-leadership-approaches)
- Wheatley et al.. (2011). *Walk out walk on: A learning journey into Communities
daring to live the future now*. San Francis